

Entitats organitzadores

PRIMER CONGRÉS NACIONAL
1ª Circular

EL PAISATGE DELS RIURAS: ARQUITECTURA, HERÈNCIA I REPTES

26 i 27 d'octubre de 2012
Seu Universitària de Benissa

Presentació

El riurau constitueix un bé cultural i patrimonial dels valencians en tant que és una construcció popular singular present en diferents comarques valencianes, especialment en La Marina Alta on ha esdevingut símbol identificatiu. Es tracta d'una construcció d'indubtable interès arquitectònic que aporta referències sobre uns modes de vida, una economia, un passat pròxim i un paisatge. Constitueix, per tant, un legat valuós a preservar. D'altra banda, cal constatar que els béns culturals són un element fonamental del teixit social d'una comunitat i, com a tals, són cohesionadors d'un grup humà.

És des d'aquesta perspectiva de preservació dels bens culturals propis i valorant la seua funció de cohesionadors socials, que s'organitza el I Congrés sobre el **paistage dels riuraus: arquitectura, herència i reptes**. Tot partint d'aquestes premisses el congrés pretén rebre i divulgar aportacions sobre diversos aspectes relacionats amb els riuraus i el seu entorn, acomplint així l'objectiu de contribuir a la conscienciació respecte la importància i la necessitat ineludible de conservar el patrimoni propi.

Aquest congrés naix amb una vocació de continuïtat i amb el desig que esdevinga un fòrum de referència per a investigadors, responsables polítics, associacions, centres educatius i entitats relacionades amb la conservació del patrimoni material i immaterial dels riuraus i de la seua àrea d'influència i de relació.

Temàtica i estructura

La temàtica general del congrés s'ha configurat en base a quatre grans àmbits:

1. ETNOGRÀFIC-HISTÒRIC
2. ARQUITECTURA I PAISATGE RURAL
3. TURÍSTIC I TERRITORIAL
4. EDUCATIU

Les aportacions al congrés es faran a través de Conferències marc, comunicacions i pòsters.

Comité científic

Té la funció de revisar les propostes de comunicacions en base a la idoneïtat i l'adequació als objectius del congrés. Així mateix podrà realitzar suggeriments i/o aclariments sobre diferents aspectes relacionats amb la temàtica que li ocupa, quan ho considere convenient.

Dates Clau

29 de febrer: Enviament de resums de comunicacions per email

30 de març : Aceptació de resums

15 de juny: Enviament del text complet de les comunicacions per email

Descripció dels àmbits temàtics

1. ÀMBIT ETNOGRÀFIC- HISTÒRIC

Descriptor

La presència dels riurals al llarg dels temps i de l'espai de les terres valencianes, en especial de la Marina Alta, és una constant que ha marcat la vida, costums, tradicions, etc. dels seus habitants. És important aprofundir en els estudis referents a tots els aspectes etnològics dels riurals (vida quotidiana, eines, cançons, aspectes funcionals del riurau, entorn, etc.) i en els estudis històrics (origens i evolució dels riurals, tipus i presència de riurals en el conjunt de la comarca i en cadascun dels pobles en diverses èpoques, etc.), Les fonts orals i arxivístiques, a més de les visites als riurals encara existents, han de proporcionar la informació adequada per a enllestir els estudis que es pretenen.

Temàtiques

Les comunicacions que s'hi presenten s'adequaran a les següents temàtiques, propostes i objectius:

- Estudi dels riurals segons els mètodes d'investigació de l'etnografia.
- Valoració de l'herència cultural, arquitectònica i paisatgística.
- Catalogació i inventari de riurals.
- Creació d'un arxiu de fonts orals
- Identificació, estudi i valoració dels elements que formen el conjunt funcional del riurau i el seu entorn (fornet d'escaldar, el sequer, la caseta, etc).
- Estudi i valoració de les eines i bens immobles emprats en el treball del raïm (falçons, canyissos, casses, etc.)
- Estudi de l'origen i evolució històric dels riurals.
- Estudis sincrònics sobre el riurau a la Marina Alta i a cadascun dels seus pobles.
- Estudis diacrònics en l'espai comarcal i en el pobles.
- Estudi de l'expansió dels riurals des de la Marina Alta a altres comarques valencianes.
- Investigació i anàlisi de l'elaboració del comerç de la pansa al nostre territori al llarg del temps.

2. ÀMBIT ARQUITECTURA I PAISATGE RURAL

Descriptor

Des d'aquest àmbit es proposen diferents temàtiques que puguin contribuir a conformar un coneixement més precís d'aquest patrimoni rural, tant des d'una vessant retrospectiva o de recorregut històric, que estude el fenomen arquitectònic i la configuració del paisatge mitjançant la seua evolució, el que permet la seua comprensió, com des d'una vessant temàtica i intemporal que estude l'objecte arquitectònic en sí (la forma de l'espai construït, les variants tipològiques, les solucions constructives, etc.), el que permet la seua conceptualització. Ambdues metodologies han d'afrontar la necessitat d'elaborar inventaris com a base d'elements d'anàlisi i comparació i amb això també possibilitaran l'avaluació del patrimoni conservat i, així mateix, orientar futures eines de gestió.

Temàtiques

Les comunicacions d'aquest àmbit s'adequaran a les següents temàtiques, propostes i objectius: La descripció i anàlisi històric del paisatge rural així com també la seua transformació contemporània; L'estudi de l'origen la permanència i les transformacions del riurau en l'arquitectura rural al llarg dels temps, relacionant l'anàlisi d'exemples amb l'escala de les explotacions agràries o l'estructura de la propietat entre altres; La recerca, registre i catalogació d'exemples dins d'unes coordenades espacials que puguin permetre la comparació com a mètode per fer-ne propostes de classificació tipològica a partir de treballs de camp o de l'ús d'altres fonts documentals; L'anàlisi dels elements que configuren l'espai i la forma arquitectònica dels riurals, des de la seua concepció aïllada o com a element configurador de l'habitatge rural, a partir de les següents aproximacions o des d'alguna d'elles:

- Des de la condició material: (solucions constructives, formals i mètriques de buits, pilars, paraments, forma de coberta, ràfecs, etc.).
- Des de la configuració de l'espai. Conceptualització dels tipus i formes dels espais construïts i relació d'aquests amb l'ambient exterior i/o l'arquitectura de la casa rural.
- Des de l'ús (analitzar el grau d'especialització de l'espai construït i la seua adaptabilitat o no en el desenvolupament de diferents funcions agràries i domèstiques).
- Des de la topologia (analitzar la relació de la forma construïda amb l'emplaçament, l'orientació i altres condicions implicades en la seua implantació en el lloc).

Descripció dels àmbits temàtics

3. ÀMBIT TURÍSTIC I TERRITORIAL

Descriptor

En l'estudi dels riurats des d'un enfocament turístic partim de l'objectiu de generar un fòrum d'intercanvi d'experiències i debat sobre els nous escenaris que s'obren amb la dinamització i activació dels riurats i del paisatge, associat a un ús lúdic del territori. Pretenem per tant oferir a la societat, a la comunitat científica i a l'empresariat turístic l'escenari escaient per a la presentació de les investigacions sobre el potencial d'ús turístic i recreatiu del riurau. Alhora es tracta de procurar el marc adequat d'encontre entre els principals agents que treballen en l'àmbit del patrimoni, la cultura i el turisme, tot propiciant acords de col·laboració, cooperació i, per que no, també de negoci sostenible a partir de l'ús correcte d'aquest bé patrimonial.

És indiscutible que la posada en valor del patrimoni dels riurats i del paisatge al que va associat, repercuteix en el seu ús i gaudi per part de la societat. Però també ho és que aquest bé patrimonial ha de ser gestionat de manera sostenible, per a que pugui ser gaudit per les generacions futures. Per tot això, fem una crida a la participació amb aportacions per contribuir, mitjançant la reflexió, a una millor relació i enteniment entre riurats i activitat turística.

Temàtiques

Les comunicacions que s'hi presenten s'adequaran a les següents temàtiques, proposades i objectius:

- Experiències de dinamització, activació, restauració i posada en valor dels riurats i el seu entorn amb finalitat turísticorecreatives.
- Identificació de potencialitats d'ús turístic a partir d'un conjunt o conjunt de recursos del patrimoni cultural dels riurats.
- Anàlisi, diagnòstic i impacte d'actuacions amb fins lúdics en l'àmbit dels riurats.
- Definició de les problemàtiques i tensions identificades per l'ús turístic o omisió d'aquest en el patrimoni dels riurats.
- Polítiques i estratègies existents, oportunitats de cooperació, planificació, gestió coordinada i sostenible del patrimoni del riurau i el seu entorn.

4. ÀMBIT EDUCATIU

Descriptor

Un objectiu fonamental d'aquest congrés és contribuir a la conscienciació respecte la importància i la necessitat ineludible de conservar el patrimoni propi. En aquest sentit entenem que l'educació és clau a l'hora de sensibilitzar en la valoració i el respecte a allò que constitueix el patrimoni d'una col·lectivitat. Partim doncs d'aquestes consideracions i del fet que els centres educatius són elements bàsics en la formació cultural i en les actituds cíviques dels futurs ciutadans i ciutadanes adults.

Però no només els centres educatius són els espais idonis i els infants i joves els subjectes d'aquesta educació, sino que existeix una educació cívica dirigida a tots els ciutadans en general, sense distinció d'edats, que ha de ser promoguda per les institucions públiques. I també a aquesta ens referim en aquest àmbit del Congrés.

Temàtiques

Les comunicacions que es presenten al congrés s'adequaran a les següents temàtiques, proposades i objectius:

- Proposta d'activitats i pràctiques escolars -tallers, itineraris, informacions diverses... susceptibles de ser desenvolupades en el món escolar (des de l'Educació Infantil fins la Universitat)
- Programacions didàctiques (unitats didàctiques, guies, quaderns de camp...) referides a la temàtica d'aquest congrés, susceptibles de ser aplicades en el món escolar en els seus diferents nivells.
- Materials informatius elaborats -no publicats-- relacionats amb la temàtica d'aquest congrés.
- Exposició d'experiències pedagògiques relatives a la temàtica d'aquest congrés, realitzades en algun o en diferents nivells escolars.
- Plantejaments relatius a l'adquisició de valors i a la formació d'actituds de respecte cap al medi ambient tenint com eix el riurau i el territori del seu entorn
- Proposta/disseny d'activitats, informacions, campanyes etc. relacionades amb la formació de la ciutadania (mitjans de comunicació, ajuntaments, associacions culturals...) que faciliten la conscienciació pel respecte i recuperació del patrimoni paisagístic i cultural relacionat amb els riurats.
- Utilització didàctica dels museus etnològics i d'altres recursos semblants.

Procediment I dates clau per la presentació de comunicacions

- Les propostes de comunicacions es realitzaran presentant un resum explicatiu d' una extensió màxima de 300 paraules.
- Aquestes propostes es faran arribar al comitè científic abans del 29 de febrer de 2012 a la següent adreça seu.benissa@ua.es
- El comitè científic valorarà la idoneïtat de les propostes i respondrà als autors respectius en el termini d'un mes.
- Una vegada acceptades pel comitè científic les propostes de comunicacions, els autors remetran el text complet abans del 15 de juny de 2012. L'extensió del text complet serà com a màxim de 15 pàgines (OK) DIN A4, amb lletra Times New Roman, cos 12 i 1'5 la separació entre línies amb 2 cm de marge per tot arreu.
- La modalitat de presentació de les comunicacions en el Congrés es concretarà en la propera circular.
- També podran presentar-se comunicacions a través de pòsters.

Lloc i dates de celebració

Tots els actes del Congrés es celebraran en la

Seu Universitaria de la Marina (Benissa)
C/ Puríssima, 57-59
03720 Benissa (Alicante)
Tel. 965 73 35 62
Fax 965 73 04 22
e-mail: seu.benissa@ua.es

Dates:

Divendres dia 26 i dissabte 27 d'octubre de 2012

Preinscripció I matrícula

DADES PERSONALS *

NIF / PASSAPORT *

NOM *

PRIMER COGNOM *

SEGON COGNOM

ADREÇA ELECTRÒNICA *

TELÉFON *

DATA DE NAIXEMENT *

DOMICILI *

CODI POSTAL *

MUNICIPI *

PROVÍNCIA *

La preinscripció es podrà formalitzar a través del formulari electrònic disponible en la pàgina web del congrés o per correu postal o fax a la següent adreça :

1er Congrés de RIURAS
Seu Universitaria de la Marina (Benissa)
C/ Puríssima, 57-59
03720 Benissa (Alicante)
Tel. 965 73 35 62 /Fax 965 73 04 22
e-mail: seu.benissa@ua.es
<http://web.ua.es/es/seus/lamarina/>

Matrícula en el congrés

El pagament de la matrícula dóna dret a l'assistència, material i diploma del congrés.

Preu general: 20 €

Preu per a aturats i estudiants: 10 €

NOTA:

En la segona circular s'inclouran terminis i normes per a l'enviament de les comunicacions i pòsters